

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 215. szám.

Szerda, szeptember 23.

A király a nemzethez.

Ö Felsege a következő legfelsőbb kéz-
iratot intézte a miniszterelnökhöz:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el
látára azon sajnálatos állapotoknak, melyek
kedvelt Magyarországomban a politikai
életet hónapok óta meddősségre kárhoztat-
ják és már-már az állami gépezet műkö-
dését is megakasztják. Midőn 1867-ben
egyfelől a magyar korona országai s
másfelől a birodalmi tanácsban képviselt
királyságok között a pragmatika szankció-
ból folyó közös és együttes védelem
eszközei felsoroltattak, az 1867: XII. t.-c.
11. §-a megállapította, hogy a közös had-
sereg egységes vezérletére, vezényletére és
helszervezetére vonatkozó ügyek általam inté-
zendők el, s amint mindenkor szigorúan ör-
köttem a felett, hogy az ezen törvény alapján
elvallalt kötelezettségek minden oldalról be-
csületesen és lelküserletesen teljesítse-
senek, azonképen el vagyok határozva az
engem illető jogokat is csorbitatlanul fentar-
tani és utódaimra érintetlenül átszarmaztatni

Midőn a magyar országgyűlés ezt a
jogot elismerte, nemcsak a monarchia
nagyhatalmi állásáról, hanem saját ha-
zája és nemzete erejéről és biztosságá-
ról is akart gondoskodni. Épen ezért
nem tudnék hozzájárulni oly intézkedések-
hez, a melyek végső következményeikben
a monarchia két államának a gyengítésére
vezetnének és dicső emlékü őseimtől át-

vett örökségemet hanyatlás veszélyének
tennék ki és ugyancsak azért nem
járulhatnék azon követelések teljesítéséhez,
melyek kipróbált intézmények olyatén át-
átalakítását célozzák, mely kedvelt Magyar-
országom érdekeinek nemcsak meg nem
felel, de végső következményeiben szent
koronám országainak integritását is veszé-
lyeztethetné; másfelől nem zárkozom el a
közös hadsereg körében királyi hatalmamból
folyó azon intézkedések megvalósításától,
melyekre vonatkozólag az utóbbi időben
kormányaim az országgyűlés színe előtt
máris nyilatkozatokat tettek, és a melyek
az önnek általam megjelölt pontokkal együtt
azt a keretet alkotják, amelyen belül én
ilyen intézkedéseket megengedhetőknek
tartok.

Magyar nemzetem a kiegyezés óta
óriásit haladt; elégtelével tapasztaltam azt
az örvendetes fejlődést, mint ujjabb bizo-
nyítékát ama mű bölcsesége mellett, melyet
a korona és nemzet kölcsönös bizalma
hozott létre, így kell annak lennie és így
kell annak maradnia ezentul is.

Alkotmányos életünket az isteni gond-
viselés kegyelme mindeddig megmentette
minden komoly megrázkódtatástól, csak a
nemzet józansága és higgadsága, minden
számbajövő nagy érdek megfontolt mérle-
gelése óvhat meg bennünket a jövőben
is a megpróbáltatástól.

Fejedelmi kötelességem ezért figyelmeztetni a nemzetet, hogy én most is ragasz-

kodom a kiegyezéshez; meggyőződésem,
hogy az a szellem, amely e művet meg-
alkotta, ma is él régi erejével a nemzet
lelkületében.

Bizom az ön belátásában, hogy a
szívemhez oly közel álló Magyarországomat,
annak törvényes képviselőjét atyai szándé-
komról felvilágosítja és a mai, az országra
és a monarchiára veszedelmes helyzetből a
szerencsés kibontakozást megtalálja. Ebben
a föltevésben arra határoztam el magamat,
hogy önt az új kormány megalakításával
megbizom, miről önt a mellékelt kéz-
irattal értesítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember
hó 22-ikén.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökkommé ezen-
nel újólag kinevezem, illetőleg ezen eddig is
viselt állásában megerősítem és a minisz-
terium megalakítása iránti javaslatait el-
várom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember
hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

A „TORONTÁL“ tárcája

A királméreg.

(Perzsa mese.)

Sok, sok évvel ezelőtt Giamsid király uralkodott Perzsiában. Ez az uralkodó éppen tíz évszázadig élt és hétszáz évig számtalan alattvaló felett uralkodott, akik életének nagy szívósságán fölötté ámultak, de nem valami tulságos örvendéssel ámultak.

Ez egyébként az említett alattvalóktól szörnyű háládatlanság vala, mert Giamsid az ő kormányzásának ideje alatt rengetek sok reformot teremtett, amelyek természetesen többé, vagy kevésbé az ő felséges személyére vagy a neki tartozó hódolat kifejezésére vonatkoztak. Ő volt például az első fejedelem, aki öltözékének szegélyét himzésekkel rakatta ki és ujjain drága gyűrűket viselt.

Ő volt továbbá az első fejedelem, aki trónon ülve fogadta alattvalóit, aki katonákat állítottatott a termei elé és a palota körül. Ezek az utóbbi intézkedések eléggé bizonyítják szívének nemes szerénységét, amelylyel az ő lelkesült alattvalóinak hálanyilvánulásait ki akarta kerülni.

Azonkívül csakugyan két rendkívül fontos reformot köszönhettek neki a perzsák: 1. népének három osztálya. Tudniük a harcosok, munkások és kézművesek számára külön ruházatot és külön hajviseletet állapított meg Giamsid. 2. Az évet háromszázhatvanöt napra osztotta és a hét minden napjának külön nevet adott Giamsid.

Miután a perzsák ezekért az intézkedésekért genialis uralkodójuknak néhány évtizedig megfelelően hálásnak mutatkoztak, további refor-

mokat vártak — de hiába! Meggyőződéséről, hogy eleget tett alattvalóit, uralkodásának többi idejét kizárólag csak asztalának és háremjének szentelte.

Hogy népét foglalkoztassa és botor reményeségektől megóvja, minden száz évben egyszer valami fogáshoz nyult: háboruba ment népével, egy kicsit megízédelte, azután hazavitte, hogy sebeit gyógyítsa és hőstetteit elbeszélje. Ezzel a fogással elejét vette annak, hogy népe a reményeit és várakozásait valami nagyon föl ne csigázza, úgy, hogy a legközelebbi száz évben megint háborittatlanul, kedvére a háremjének és asztalának szentelhette magát.

Giamsid valóban rendkívül genialis és leleményes konyhaművész volt. Igen szellemes eljárását talált föl a cseresznye és a szilva konzerválására, alkohollal megöltött korszokba rakván el a gyümölcsöt; tökéletesítette továbbá a becsinált készítésének a művészetét is és ő kezdeményezte az uborkasavanyítást. De valósággal kétségbeejtette, hogy kedvenc gyümölcsét, a szőlőt nem tudta frissen megőrizni.

El sem lehet gondolni, hány éjszakát töltött el Giamsid ennek a problémának a megoldásával.

Egy nap már azt hitte, hogy rájött a dolog nyitjára; nagy agyagkorszókat megtöltött a palota lécezetéről szedett pompás szőlővel. A korszókat hűs pincébe rakatta le négy főszakács fölügyelete alatt.

Bizonyos idő múlva megparancsolta, hogy hozzák föl és nyissák meg a korszókat: de mely csuda! — a szőlő erjedésben volt és valami különös lé lett belőle.

A genialis Giamsid rögtön sejtette, hogy valami fontos fölfedezéssel van dolga. Meghagyta, hogy szűrjék meg azt a levét és töltsék üvegekbe.

A parancsot teljesítették és a király megkóstolta rögtön a vizitista levét. Izlett is neki, nem is, de egy órával később olyan rettenetes fájdalmakat okozott Felseges testének, hogy abban a szent meggyőződésben, hogy megmérgezték, rögtön leüttette a négy főszakács fejét, hogy legalább ne megboszulatlanul pusztuljon el.

Mikor a baja megszűnt, s Giamsid megköszönte az Isteneknek a haláltól való megmenekülését, a többi üveget letétette a méregpincébe, amely, mint minden keleti fejedelemnél, jó rendben volt tartva.

Itt az üvegeket ezzel a cédulával látták el: „Királméreg“ s a király elhatározta, hogy ennek a különös lének a hatását a legelső pénzügyminiszteren próbálja ki, aki vonakodni fog attól, hogy a civillistáját fölemelje.

Évtizedek múltak el. Giamsid elfelejtette az üvegeket s a „Királméreg“ több mint egy évszázadig hevert a méregpincében, anélkül, hogy bárki is megkóstolta volna.

Elmult még egy évszázad, akkor Giamsid, aki több mint hétszázéves volt már, egy napon észrevette, hogy öregszik.

Jó étvágya eltűnt, foga eltompult, a haja megderesedett, legyőzhetetlen álomkör vett erőt rajta, valahányszor a minisztertanácsban elnökölt...

— Nagyon megerősítem magamat, — gondolta magában a király és erélyesen elhatározta, hogy 1. a jövőben nem foglalkozik többé államügyekkel és 2. feleségeinek számát, akiknek fektelen óhajai terhére voltak, leszállítja... — Egyetlen egy asszony is elég a boldogságra, — fejezte be a fáradt uralkodó érett megfontolás után s meghagyta, hogy oszlassák föl a háremjét, háromszázhatvanöt fehér nő és egy-egy néger nő kivételével a szökökékre és holdfogatykozásra

Torontálvármegye virilistái.

Nagybecskerek, szeptember 23.

Torontálvármegye igazoló választmánya most készült el a legtöbb adót fizető 300 megyebizottsági tag névjegyzékének kiigazításával, a melynek alapján itt közöljük Torontálvármegyének 1904. évi virilis bizottsági tagjainak névsorát. A csillaggal jelöltek állami adóját az 1886. évi XXI. t.-c. 26. §-a alapján kétszeresen számították:

Gróf Csekonic Endre nagybirtokos Zsombolya 213021 korona 14 fillér.
Gr. Harnoncourt Felix nagybirtokos Écska 88729-12.
Róbert pármái herceg nagybirtokos Tóba 48862-48.
Gróf Karácsonyi Jenő orszgy. képviselő Bánlak 45410-40.
Gr. Pejacevits László nagybirtokos Bécs 45406-10.
Gróf Zichy Ágoston nagybirtokos Kisorosz 29869-48.
Gróf Wimpfen Simon nagybirtokos Óbéba 22653-75.
Gróf Nákó Sándor nagybirtokos Nagyszentmiklós 22216-51.
Gróf Karácsonyi Aladár nagybirtokos Beodra 20047-46.
Dr. gróf Batthány László nagybirtokos Köpcsény 19807-21.
Báró Dániel Ernő orsz. gyűl. képviselő Nagygáj 19209-7.
Karácsonyi Andor nagybirtokos Beodra 17811-53.
József főherceg nagybirtokos Alesuth 17014-68.
Csávossy Gyula nagybirtokos Bobda 16910-58.
Báró Gerliczy Ferenc nagybirtokos Deszk 15727-55.
Dungyerszki László nagybirtokos Szenttamás 13622-13.
Herceg Odeschalchy Géza nagybirtokos Öregfalva 11357-94.
Báró Liphay Frigyes nagybirtokos Lovrin 11040-13.
Lederer Arthur nagybirtokos Csóka 9965-20¹/₂.
Lederer Károly nagybirtokos Csóka 9965-20¹/₂.
Prieszter Quidó nagybirtokos Zágráb 9149-04.
Báró Baich Iván nagybirtokos Bocvár 9104.
Gróf Szápary Pál nagybirtokos Budapest 9007-65.
Köhner Henrik nagybirtokos Budapest 7794-34.
Gróf Csekonic Sándor nagybirtokos Roggendorf 7791-98.
Okányi Schwarcz Lajos nagybirtokos Budapest 7673-64.
Daniel Pál nagybirtokos Ó-Léz 6755-87.
Solymos Gusztáv nagybirtokos Törökbecse 6614-34.
Schmeichler Károly nagybirtokos Bécs 6119-29.
Schwarz Lajos nagybirtokos Oroszlámos 5873-35.
Jenovay Imre nagybirtokos Ittebe 5744-93.
Báró Duka Géza nagybirtokos Kádár 5740-47.
Urbán Iván főispán Arad 5655-82.
Gróf Maldeghem Arthur nagybirtokos Pozsony 5568-52.
Draxler Lipót nagybirtokos Nagykikinda 5570.
Gróf Karácsonyi Kamilló nagybirtokos Zichyfalva 5431-58.
Schulpe Vilmos nagybirtokos Törökkanizsa 5425-96.
Gróf Zichy Andor nagybirtokos Pészak 5213-58.
Szentiványi Zoltán nagybirtokos Szent Iván-tanya 5111-49.
Kásztory János nagybirtokos Nagykikinda 4762-71.
Báró Nikolics Mihály nagybirtokos Macedónia 4701-04.
Budisin László földbirtokos Nagykikinda 4438.
Jenovay Zoltán nagybirtokos Ittebe 4407-14.
Budisin György nagybirtokos Nagykikinda 4391.

Daniel Ferenc főszolgabíró Nagybecskerek 4339-9.
Tallián Béla a képviselőház elnöke Budapest 4325-22.
Kaufmann Zsigmond földbirtokos Bécs 4211-58.
Rónay Ernő országgyűlési képviselő Kiszombor 4135-73¹/₂.
Rónay Jenő nyug. főispán Kiszombor 4135-73¹/₂.
Weiszhut Lajos földbirtokos Bécs 3991-35.
Iványi Géza földbirtokos Ivánda 3953-8.
Adamovits Miklós földbirtokos Nagykikinda 3698-69.
Rohonczy Gida földbirtokos Törökbecse 3678-19.
Probszt István földbirtokos Torontálszécsány 3660-95.
Bezuk Lajos földbirtokos Zsombolya 3632-63.
Budisin Döme földbirtokos Nagykikinda 3407.
*Dr. Gyertyánffy László földbirtokos Gyér 3337-92. tudori oklevél.
Mocsonyi Antal földbirtokos Fény 3334-72.
Dr. Demkó Pál ügyvéd Nagybecskerek 3330-24.
Nagy Ákos földbirtokos Kadarkut 3258.
Budisin Sándor földbirtokos Nagykikinda 3248.
Glavas Lukács földbirtokos Aracs 3094-86.
Jagodies Bogumil földbirtokos Kanak 2973-65.
Ifj. Szredojev Szilárd földbirtokos Nagykikinda 2908-6.
Eremics Pál országgyűlési képviselő Nagykikinda 2874-56.
Dr. Balás Iván m. aljegyző Nagybecskerek 2820-27.
Dr. Réczey Ede bérlo Bécs-Kula 2815-57.
*Dr. Hollaender László ügyvéd Nagybecskerek 2781-52. ügyvédi oklevél.
Pollakovics Mátás birtokos Budapest 2764-69.
Ifj. Bayer Gyula birtokos Bocvár 2725.
Rónay Aladár birtokos Kiszombor 2720-27.
Wosching J. György birtokos Zichyfalva 2704-76.
Weiler Rezső birtokos Mokrin 2655. (Folytatjuk.)

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péntek délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Szt. Gellért napja.** Holnap csütörtökön lesz a csanádi egyházmegye első vértanu püspökének névünnepe, mely alkalomból a temesvári róm. kath. székesegyházban ünnepi istentisztelet lesz.

— **Bérmálás Zichyfalván.** Zichyfalván e hó 25-én, holnapután fogják nagy ünnepélyességgel megtartani a bérmálást, a melyet Németh József felszentelt püspök fog végezni, a kinek fogadtatására a községben már most nagy előkészületeket tesznek. Az utcákat, a melyeken a püspök kíséretével végig fog haladni, fellobogózzák, az utat pedig virágokkal fogják telehínteni. Németh püspököt, aki pénteken reggel a 6 órai vonattal érkezik Zichyfalvára, az indóháznál a község lakossága fogadja, élén Martin József jegyzővel és Lőschard Nándor plébánossal. A bérmálást megelőzőleg a zichyfalvai róm. kath. templomban fényes istentisztelet lesz, amely után a püspök több száz gyermeket fog a bérmálás szentségében részesíteni. Délből 1 órakor a püspök tiszteletére a plébánián diszebed lesz. A

püspök este 8 órakor fog a verseci vonattal elutazni.

— **Az új lugosi püspök főszentelése.** Mint Balázsfalváról jelentik, tegnap szentelte föl Hosszu László lugosi püspököt Mihályi érsek, Radu nagyváradi püspök segédletével. Szabó szamosújvári püspök betegség miatt nem jöhett el. Az ünnepély az új püspök mely gyászára való tekintettel tisztán egyházi volt és ugyanez okból meghívókat sem adtak ki, sőt az érsek által adott ebédén pohárköszöntők sem hangzottak el.

— **Ősz.** A holnapi nappal beköszönt a hivatalos ősz. Az idő előtt azonban semmi tekintélye sincs sem a kalendáriumnak, sem a hivatalosságoknak, mert valójában bizony már jól benne vagyunk az őszben s olyan időkben is volt részünk az elmúlt napokban, amit a novembernek sem kelene szégyelnie. Most is bár mosolygó napsugár táncol szerteszét, bizony érezzük az őszi hűvösöket, éjszakánként pedig düdögünk. Ismerve azonban a minden csillagásztelítőt megcsúszoló időt, nem lehetetlen, hogy amint a naptár komolyan hirdeti az ősz, egyszerre nyári meleggel tréfál meg az idő. Előre is kijelentjük ezúttal, hogy az idő illetlen tréfálkodását szívesen fogadjuk.

— **Esküvő.** Kreselics László bölcsész-tanhallgató, Kreselics Márk polgártársunk fia, ma esküdték örök hűséget Krizsanics Vilma kisasszonynak. A polgári esketés délelőtt 10 órakor folyt le a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban.

— **Az alföldi betyárok réme.** Az alföldi betyárok híres vallatója, Laucsik Máté Érsekújváron meghalt. Az öreg ur régen a szegedi királybiztosságnak volt a vizsgálóbírója, később pedig megtették érsekújvári közjegyzőnek. Laucsiknak roppant érdekes a pályafutása. Kereskedése volt Nagybecskerekben, ahonnan Ráday Gedeon gróf hivatva magához és elküldte Szegedre a betyárvilág kiirtására. És ez sikerült is Laucsiknak. Annyi ügyességgel és felelmetes biztossággal bánt el a betyárokkal, hogy azoknak egyik része megjavult, a másik része fölkaasztotta magát. Csudálatos dolgokat beszélnek arról, hogy vallatott ki egy-egy nagy, országos bűnt. Megkínította a betyárokat, de nem a testüket, hanem a lelküket. Ha valamelyik példái nem akart vallani, becukatta egy szűk, sötét cellába, amelynek utolsó gradics fokáról a Tiszába lépett az ember. Nem hatott ide se világosság, se levegő. Csak a Tisza mormolása. Itt megjavult a leggonoszabb zsvány is és két nap múlva minden bűnét bevallotta. Laucsik hetvenhárom évet élt és sohasem betegeskedett. Tegnapelőtt reggel szívizélhűdés érte és meghalt. Egy leánya volt, aki Igaz Lajos budapesti mérnök felesége.

— **A képes levelező lapok árusítása.** A kereskedelemügyi miniszter egy legutóbbi elvi jelentőségű határozatával kimondta, hogy vegyeskereskedők külön iparigazolvány nélkül képes levelező lapok elárulásával nem foglalkozhatnak.

— **Katonák jelentkezése.** A délvidéki svábok komolyan megszívlelik a hadseregbe való önkéntes belépésre vonatkozó felhívást s egymásra jelentkeznek a katonai hatóságoknál. Így a nagy-

való tekintettel tudniillik: a többieket, mivel a királyi kincstár bizony kimerült egy kicsit, újévi pénzadományok helyett a minisztereknek és helytartóknak adományozzák.

Hogy igazságtalan ne legyen, Giamsid úgy határozott, hogy a sors döntse el, melyik asszony jusszon a minisztereknek s melyik a tábornokoknak és helytartóknak. De amikor az asszonyok megtudták a sorsukat, jajveszékeléssel töltötték el a palotát, mert jól tudták, hogy bajosan lesz olyan kellemes életük és könnyű szolgálatuk a fősvény helytartóknál, vagy a durva tábornokoknál, mint a bőkezű és szeretetreméltó királynál, akit eddig énekükkel és táncukkal gyönyörködtettek.

Egy különösen fiatal, szép görög nő sehogysam tudott belenyugodni a sorsába. Egy öreg, száraz, csuf miniszterhez került, aki elnöke volt az anyagiasság ellen alakult szövetségnek s azonkívül is a legfukarabb, legkellemetlenebb és legunalmasabb ember volt, akit csak el lehet képzelni.

Aglaja annyira kétségbe volt esve, hogy elhatározta, hogy meghal. A szolgálattelévő eunuchok éberségét kijátszva, lezaladt a méregpincébe, amelynek a kulcsát meg tudta kaparítani.

Könyektől elhomályosult szemmel nézegette a sorban elrendezett üvegeket és ingadozott, hogy melyiket válassza? Az egyik nagyon zöld volt neki, a másik nem volt elég friss, a harmadikban mintha csuf mikrobákat pillantott volna meg.

És hátha olyan méreg választott volna, a mely fölfújta volna, mint a békát, vagy elcsúfította volna finom bőrét, akár egy vízbefult emberét? Mert Aglaja hiu volt és arra vágyakozott, hogy még halála után is szépnak lássák.

Sokáig ott állott tanácstalanul. Hirtelen megpillantott egész sor poros üveget ezzel a fölírással: „Királméreg.” Mohón megragadta az egyiket. Szép aransárgán, vörösbe átmenően csillogott benne a méreg.

— Kétségtelenül olyan méreg, amelyet Giamsid a maga számára készített s amely szelid halált idéz elő, tele édes, kellemes álommal, — gondolta magában. A „Királméreg” választom . . .

És remegő kézzel bontotta föl a szegény kicsike az üveget. Mámoritó illat szállt ki belőle.

— Milyen édes illata van ennek a méregnek! — csudálkozott.

Behunyta a szemét és huzott egyet az üvegből, amelynek tartalma rendkívül ízlett neki. Rögtön kellemes melegségnek az áramlását érezte a gyomrában.

— A méreg nagyon jóízű, — gondolta magában; összeszedte minden bátorságát és még egyet huzott, aztán még egyet újra meg újra, míg az üveg üres nem lett. Erre a szegény gyermek leült az egyik lépcsőfokra és várta a halált.

A méreg, amelyet Aglaja megivott, csudálatos méreg volt. Noha a halál közel volt, a fiatal görög nő nagyon boldognak érezte magát és a pajkosságig vig volt. Persze a feje egy kicsit nehéz volt s a szeme kissé homályba borult, a halál árnyékai voltak bizonyára, de azért mégis legszívesebben énekelt és táncolni szeretett volna. Hangosan beszélt és szivből fölkaegott arra a gondolatra, hogy mit fog szólni a király, amikor majd holtnak látja és különösen kicsoda arcot fog vágni arra a csinyre, hogy éppen az ő mérgét itta ki . . .

Aglaja egyszerre elviselhetetlennek tartotta

a meleget a pincében. A méreg csak lassan hatott s a halál csak nem akart megérkezni. Fáradsággal fölállott — a méregtől a térde megingott — egy másik üveget ragadott föl, a nyakát elütötte, mert a dugót nem tudta hamarosan kihuzni és csaknem egy huzásra kiitta az üveget.

Rögtön az az érzése támadt, hogy minden forog körülötte: az üvegek táncoltak előtte és mintha kétszerannyian lettek volna; a füle állandó zugással telt meg s a lába földmondta a szolgálatot. De ami a legcsudálatosabb volt, Aglaja, aki az első üveg után olyan vig volt, a második után mélyen elszomorodott. Megsíratta magát, hogy ilyen fiatalon kell meghalnia, megsíratta Giamsidot, aki nélküle bizonyára nagyon boldogtalan; a tavaszi, amely bizonyosan nagyon fogja fájlalni a halálát; a virágokat, akik az ő halálán érzett gyászukban bizonyosan el fognak hervadni . . .

Ezekre a melankólikus gondolatokra minden átmenet nélküli dühroham következett, amelyben Aglaja sorba meg akarta ölni a királyt, az öreg minisztert, akinek a tulajdonába kellett átmennie, egyik barátját, akire feltékeny volt, egy öreg eunuchot, akit mindig szidott. Szerencsére, nem tudta megtalálni a pinceajtót — kétségkívül haragjában, amely a szemét elhomályosította . . . Azután mély megvetés támadt benne a világ ellen, önmaga ellen és a harmadik üveghez nyult, hogy szívesen a halálát . . .

Ezúttal beteljesedett a vágya: alig itta ki az üveget, a szeme ellenállhatatlanul lezárult, elvesztette eszméletét és a földre omlott.

A kis Aglaja meghalt.

Amikor kábult fejjel fölébredt, nagyon csudálkozott Aglaja, hogy a paradicsom, ahová

beeskerek katonai parancsnokságnál eddig harminketten jelentkeztek önkéntesen szolgálatra. A jelentkezők mind sváb fiúk.

Türr tábornok emlékiratai. Mikor Világos után, az elnyomatás szomorú napjaiban, a magyar nép arra gondolt, hogy fegyverrel vívja vissza a szabadságát, akkor a Messiaszként várt Kossuth Lajos mellé még egy szabadtót képzelt: Türr Istvánt, akit 1860 óta Garibaldi legkiválóbb bajtársa gyanánt ünnepezt az olasz nemzet és egész Európa. Türrt a magyar emigránsok már rég ismerték akkor: 1848-1849-ben nem harcolt ugyan a honvédség sorai közt, olaszföldön magyar légiót szervezett. Világos után Mazzinival éveken át zaklatta az osztrákokat; küzdött 1849-ben Bädenben, 1855-ben a krimiai szövetségesek szolgálatában, 1857-ben a cserkeszeket lázította, 1859-ben Garibaldi mellett harcolt, majd a délszlávok közt agitált és a „marsalai ezer” expedíciójában világhírűvé tette nevét. Számos harcra vitta ki altábornagyi rangját, és mindig csak a magyar ügyért harcolt. Rokonságba jutván a francia császári családdal, nagy összeköttetéseit fontos diplomáciai missziókban érvényesítette és aktív szereplő volt nagy horderejű és a magyar ügyre visszaható európai eseményekben. A kiegyezés után itthon és a külföldön nagyszabású közgazdasági alkotásokkal foglalkozott. Az utóbbi husz év alatt a magyar állam jóhíre, a népek szabadsága és Európa békéje érdekében publicisztikai tevékenységet fejtett ki nagy világlapokban és nemzetközi kongresszusokon. Évek óta állandó munkatársa a Magyar Hírlap-nak, amely kizárólag közli cikkeit. Ezen sokoldalú szereplésének hatvan évre terjedő nevezetes mozzanatait Türr István megírja most az emlékirataiban, melynek közlését a Magyar Hírlap kezdi meg az októberi negyeddél. Ugyancsak most kezd meg a Magyar Hírlap a „Tolvaj? Gyilkos?” című szennzációs angol regény közlését. A Magyar Hírlap-nak előfizetési ára negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Kiadóhivatalának címe: „Magyar Hírlap” Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Vesztett kutya a városban. Thesbald Zsuzsanna nagybeeskerek lakosnő ma délelőtt a rendőrségen járt s jelentette, hogy Lambrian Velyko muzsikusz cigány kutyája tegnap délután megmarta, egyszersmint kérte a rendőrséget, hogy vizsgálta meg a kutyát, vajjon nem veszett-e. A rendőrség a harapos ebet átadta Fülep György m. kir. városi állatorvosnak, a ki a kutyát felboncolta s konstata, hogy tényleg veszett. A megmárt asszonyt gyógykezelés végett felküldték a „Pasteur”-intézetbe, a veszett kutya fejét pedig tanulmányozás végett elküldték a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolának. A hatóság a Gradnolica kerületre és a vásártérre a kutyákra és macskákra 40 napi vesztegárt rendelt el s egyszersmind meghagyta, hogy a szomszéd kutyákat és macskákat pusztítsák el.

Színház

A sötét kamara. Meglehetősen telt ház nézte végig tegnap este Deherse és Froyez énekes bohózatát, a „Sötét kamará”-t. Az ötletes darab, mely a mulatságos fordulatokban éppenséggel nem szűkölködik, kellemes órákat szerzett a közönségnek, mely viharos tapsokkal jutalmazta

került, feltűnően hasonlít a királyi palotához. Még jobban ámul, mikor ágya körül ott látta Giamsid királyt az orvosaival és mágusaival.

— El! — mondotta a fejedelem, mihelyt Aglaja fölnyitotta a szemét.

Giamsid aztán elmondta a kis görög nőnek, hogy ő maga akadt rá a méregpénében, mikor egy kis laudániumért ment le, mert nem tudott aludni az asszonyai jajveszékeltől. A „Királméreg” üvegeit mind üresen, őt pedig élettelenül a földön találta. Először halottnak gondolta, de aztán legnagyobb csudálkozására észrevette, hogy csak valami különös álmom lepte meg: minden összefüggés nélkül a legkülönösebb dolgokat kezdte elmondani, énekelt, sirt és közben mintha a leggyönyörűbb álmai lettek volna. Aglaja kezdett lassan visszaemlékezni. Ő meg elmondta Giamsidnak, hogy az a méreg nagyon vig érzéseket kelt az emberben és éppen nem halálos gondolatokat. És annyira fölésgázta a király kíváncsiságát, hogy rögtön megkóstolta, kitűnően találta és rögtön elnevezte ceherikhosnak, vagyis „jó méreg”-nek.

Ettől kezdve Giamsid, aki mintegy varázsszóra megerősödni érezte magát, valahányszor a „jó méreg”-ből ivott, Aglaját kedvencévé avatta és vele együtt ennek az itálnak a készítésére és tökéletesítésére szentelte magát.

Csakhamar egészen kitűnő mérget állított elő. És mikor később alattalói detronizáltak, hátralévő háromszáz évét arra használta föl, hogy bejárta a világot és terjesztette a „jó mérget”, amely a betegnek az egészséget, az öregnek az ifjúságot és a busnak a vigságot adja vissza.

Leon Xanrof.

színészeink fáradozását. Különösen kijutott a tapsból az este Kautay Teréznek, a ki Mangetoné szerepében harsogó kacagást idézett elő. Pompás volt Léva Margit s partnerével Virágh Ferenczel együtt jól megérdemelt elismerésben részesült. Igen jók voltak még Szénássy György Pontillaja és P. Tóváry Emma Manuelája. Az est sikeréhez nagyban hozzájárult még Czakó Vilmos, azonkívül Radnay Zsuzsika, Peterdy Etus és Lányi Edit, akik sikkes táncukkal nagy tetszést keltettek.

* **Niniss** pénteki bemutatójára erősen készül Balla elsőrendű gárdája, az igazgató személyes vezetésével.

* **Arany ember.** Jókai Mór koszorus írónk ezen poetikus drámája pénteken lesz a műsoron a címszerepben Peterdy Sándorral. A többi szerepeket Tarján Irma, Geröfy Ilka, N. Bodroghy Lina, Kantay Teréz, Radnay Zsuzsika, Tihanyi Miklós, Szénássy Gy., Tihanyi Vilmos, Czakó Vilmos, Virágh F. és Vitéz R. töltik be.

TÁVIRATOK.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti táv.) A szabadelvűpárt helyi ségeiben már jóval az értekezlet megnyitása előtt csak úgy hemzsegték a párttagok, a kik kisebb-nagyobb csoportokba oszolva beszéltek meg a politikai helyzetet s mindannyian megegyeztek abban, hogy a ma reggel közzétett legfelső királyi kézirat, (melyet lapunk első helyén közlünk), nagyon jótékony hatást gyakorolt mindenütt.

Az értekezlet megnyitása előtt nagy csendben felszólal Héderváry miniszterelnök és elmondja, hogy ő Felsége megbízásából több fontos kijelentést kíván tenni.

A királyi kézirat ismertetése után kijelenti a miniszterelnök, hogy a király, mint legfelsőbb hadur sem akarhatott semmit a nemzet kárára. A manifesztum minden egyes sora bizonyítja, hogy a király alkotmányos kötelessége tudatában van; a korona és a nemzet közötti jó viszony legfőbb kincsünk s ezt megőrizni minden igaz hazafi kötelessége. A manifesztum megjelöli azon átalakításokat, melyek a hadseregben keresztülvihetők s a melyek között legfontosabbak a katonai oktatásra vonatkozók, ezek olyanok, melyek a hadseregben a magyar elem szaporítását biztosítják, új magyar alapítványok létesítése által.

A magyar katonai intézetekben a tantárgyak legnagyobb része magyarul adassék elő, a mivel a magyar elem érvényesülése biztosított. Khuen-Héderváry ezután kijelenti, hogy a részletes programot a Házban fogja előadni.

Ami személyét illeti, mondja a miniszterelnök, csak azért vállalta el újból a miniszterelnökséget, hogy a koronát fedezze. Kijelenti, hogy nem szándékozik miniszterelnök maradni, csak most akarja a korona és nemzet közt az érintkezést alkotmányos módon közvetíteni. Bizonyára ezt óhajta az egész nemzet s hiszi, hogy a manifesztumban foglalt szavak ugy az országban, valamint Európaszerte megnyugvást fognak kelteni.

A miniszterelnök szavait általános helyeslés követte.

Ezután Apponyi Albert kijelenti, hogy ha Khuen-Héderváry miniszterelnök azt, amit itt mondott, a felség megbízásából a képviselőházban is kijelenti, akkor ő a maga részéről nem tesz javaslatot. Melegen gratulál Khuen-Hédervárynak miniszterelnökségéhez s ahhoz, hogy a nemzetet ezen válságos belyzetből a kibontakozásra vezetni vállalkozott.

Hieronymi szükségesnek tartja, hogy a párt még ma jusson megállapodásra.

Khuen-Héderváry azután kijelenti, hogy holnap még nem nyilatkozhatik, mert a kormány még nem áll hivatalosan a Ház előtt, mindazonáltal a párt már ma hozhat határozatot.

Miklós Ödön és Tisza István gróf azt vélik, hogy a hadparancsról még ma határozzon a párt, a katonai engedelményekről már csak a megalakult kormány nyilatkozhatik.

Többek hozzászólása után Khuen-Héderváry miniszterelnök kijelenti hozzájárulását ahhoz, hogy a hadparancs ügyében még ma határozzon a párt, mire Podmaniczky báró elnök esti 6 órára hívja össze az értekezletet.

Szeged az országos Rákóczi-ünnepen.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti táv.) Szegedről jelentik: Számos városi törvényhatósági bizottsági tag beadványt nyújtott be a városi hatóságnál, melyben kifejezi a polgárság azon óhaját, hogy Szeged városa ez év október 25-én diszközgyűlés keretében ünnepelje meg Rákóczi emlékét. Ezzel kapcsolatban azon óhajuknak adnak kifejezést, hogy a közgyűlés intezzen feliratot az országgyűléshez, hogy a dicső szabadsághős hamvai hazaszállíttassanak. E napon isteni tisztelet tartatnék, a város kivilágíttatnék, este pedig a színházban diszeloadás rendeztetnék.

Új orosz miniszterek.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Odesszából jelentik: Az itteni lapok azt írják, hogy az orosz kormány elvben elhatározta egy posta-távíró és telefonminiszterium felállítását.

Meggyilkolt postás.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rémes gyilkosság történt ma reggel a fővárosban. Boda János 41 éves postakézbésoítő ugyanis ma reggel a 364. számú postakocsival rendes útjára indult a verseny-utcai postahivatalból s 5306 koronát vitt magával utalványokkal, hogy a pénzt rendeltetése helyére juttassa. A kihordást a József-körút 2. számú háznál kezdte s itt történt az a borzalmas eset, ami most a főváros összes köreit izgalomban tartja. Bodát ugyanis a harmadik emeletről visszajövet a lépcsőházban egy fekete ruhába öltözött egyén megtámadta s egy nála levő baltával úgy nyakszirtet csapta a szerencsétlen postást, hogy az a vértől elboritva, összerogyott. Az ismeretlen gyilkos ezután lekapta áldozata válláról a pénzes táskát s azzal a szomszédos átjáró kapun keresztül elrohant. A postást haldokolva szállították a kórházba.

A forrongó Balkán.

Budapest, szept. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Standard jelenti Konstantinápolyból: Négy vagy öt angol hadihajó azt az utasítást kapta, hogy Szaloniki közvetlen környékén egymással érintkezésben maradjon. Állítólag hasonló parancsot kaptak a francia hajók is.

Tőzsde a mai zsidó ünnep miatt zárva.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekről.
Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybeeskerek pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.

Panesováról: délután 5 óra 55 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybeeskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.

Panesováról: reggel 7 óra 23 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybeeskerek pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.

Panesovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybeeskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalalva—Panesova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, szeptember hó 23-án:
Tarján Irma szerződött tag első felléptéül:

NŐK BARÁTJA.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Ifj. Dumas Sándor. Fordította: Kürthy Emil

Személyek:

De Ryons	—	—	—	—	Balla Kálmán
De Montégre	—	—	—	—	Szenássy György
De Simrose	—	—	—	—	Tihanyi Vilmos
Des Targettes	—	—	—	—	Peterdy Sándor
De Chantim	—	—	—	—	Virágh Ferenc
Leverdet	—	—	—	—	Tihanyi Miklós
Leverdetné	—	—	—	—	N. Bodroghi Lina
Balbine, leányuk	—	—	—	—	Peterdy Etus
Jane de Simrose	—	—	—	—	Tarján Irma
Hackendorf kisasszony	—	—	—	—	Gerőfi Ilonka

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, esütörtök, szeptember hó 24-én:

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

N i n i s s.

Operette 3 felvonásban.

Értesítés.

A Torontálvármegyei Agarász- és Lovas-egylet folyó évi

kölyökagár-versenyét

október hó 16-án fogja Nagyikindán megtartani.

Tiszteletdíj az elsőnek, tiszteletdíj a másodiknak és a téték fele a harmadiknak.

Fuhat minden egyleti tagnak 22 hónapnál nem idősebb agara, mely 3 hónapos korában az illető egyleti tagnak már tulajdonában volt. Nevezési díj agaranként 10 korona.

Nevezések az agár nevének, nemének és színének pontos megjelölésével a versenyt megelőző nap est 8 órájáig Nagyikindára, Wiszkidenszky Géza h. titkárhoz intézendők.

A versenyt megelőző napon este 8 órakor a Nemzeti szálló külön termében társas összejövetel leend.

Október hó 18-án (vasárnap) lóverseny.

Október hó 20-án (kedd) az országos agár-derby első napja.

Lakások, istállók és agarkocsik biztosítását Wachtel Leo ur, a város rendőrfőkapitánya volt szíves elvállalni, ezek miatt tehát egyenesen hozzá kell fordulni, a bejelentéseket kérjük hozzá folyó szeptember hó 30-ig megtenni annak kitüntetésével, hogy hány személyre és hány lóra szükséges a lakás, illetve istálló

Nagyikinda, 1903. szeptember 15.

Titkár helyett: (759-1.1)

Wiszkidenszky Géza ny. főh. s. k., Karátsonyi Andor s. k.,
egyl. gy. vezér. egyl. alelnök.

Eltünt

minden neme a bőrtisztálanságnak és bőrkütyüseknek, valamint bőr-átka, bőr- és arc-vörösségnek stb. stb. napenkénti használata által a

Bergmann-féle kátránykénzappannak.

(Védjegy: Két bányász.)

Bergmann és Társától, Drezda és Tetschen a/E.

Kapható 60 filléért darabja

Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek.

359b-20.17

A nagybecskereki szolgabírói hivatalról.

1840. sz. 1903.

757-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye központi járásában Perlasz, N.-Écska, Orlovát, Lukácsfalva, Farkasd, Rudolfsgnad és Erzsébetlak községeket magában foglaló s Perlasz székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi október 30-áig hivatalomhoz annál inkább nyujtsák be, mert az elkészen beérkezett kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állással 1400 korona készpénzfizetés és a megyei szabályrendeletben megállapított látogatási díjak élvezete van összekötve.

Nagybecskerek, 1903. szept. 18-án.

Daniel,
főszolgabíró.

33072/IV. sz.

Magyar kir. államvasutak
budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak India állomásán felállítandó 2 (kettő) darab egyenkint 24 m² fűtőfelülettel bíró és 7 átm. üzemi nyomásra engedélyezett álló füstesöves kazán szállítására és felállítására nézve ezennel pályázat hirdetettik.

Az ajánlati feltételek az alulírott üzletvezetőség vontatási osztályában a hivatalos órák alatt megszereshetők.

Az ajánlatok ivenkint egy korona, a melléklet pedig 30 fill. értékű okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban és „Ajánlat 33072/903. számra 2 darab Indián felállítandó gőzkazán szállítására nézve” felirattal ellátva legkésőbb 1903. évi szeptember hó 28-ikának déli 12 órájáig nyujtandók be az alulírott üzletvezetőség titkárságához. (VIII. külső kerepesi-ut 5. sz. I. emelet.)

Bánatpénz gyanánt az ajánlat benyújtását megelőzőleg legkésőbb f. évi szeptember hó 25-én 400 azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban helyezendő gyűjtőpénztárunknál (VIII. külső kerepesi-ut 5. sz. földszint) letétbe.

Budapest, 1903. szeptember hó 13-án.

(2-2)

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Torontálvármegye központi járás főszolgabírájától.

6129. sz. 1903.

751-3.3

Pályázat.

A folyó évi július 12-én 5715/903. sz. a. Torontál-Erzsébetlak községében ujonnan szervezett segédjegyzői állásra kiírt pályázat lejártával a község képviselő-testülete a pályázók egyikét sem jelölve, ezen ekként betölthető nem volt 800 kor. évi javadalmazásu állásra újabb pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október 15-ig annyival is inkább adják be, mert az ezen határidőn túl beadottakat, mint későn érkezett, figyelembe részesíteni nem fogom.

Nagybecskerek, 1903. szeptember 18.

Daniel,
főbíró.

27.236/II. sz. 1903.

Magy. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Arad.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Petrozsény állomáson létesítendő egy emeletes és egy fél-emeletes váltó állító torony építési munkákra.

A költségszámítások az ajánlati minta és a pályázati feltételek Aradon a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt 3 korona lefizetése mellett átvehetők és a vonatkozó tervek megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi október hó 6-án déli 12-órától kell benyujtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyujtani.

Ajánlat Petrozsény állomáson létesítendő váltóállító tornyok építési munkáira.

Az előállítandó magas építmények következők: egy egyemeletes váltóállító torony és egy fél-emeletes váltóállító torony.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi október hó 5-én déli 12 óráig 600, azaz hatszáz korona bánatpénzt kell a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapírokban letenni.

Arad, 1903. szeptember 18-án.

(3-1)

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

UJDONSÁG!
Ecet-essencia, valamint
== uj ecet. ==

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes ize végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészednek.

Ára
literenként:
az uj ecet-lényeg 12 fl.
az uj ecet 6 fillér.

Az ismételtárusítóknak
olesobbán számítom.

Kapható
Gligorijevity
Joca,
— liszt- és —
fűszerkereskedőnél
Nagybecskerek.
Buzatér.
(635-23.24)

27.242/I. sz. 1903.

Magy. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége központi helyiségeinek padozat fényezési munkálataira ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetettik.

A vállalkozó köteles az üzletvezetőség központi irodahelyiségei és pedig mintegy 1280 m² területtel bíró tölgyfapadozatu szoba közül negyvenkettőt negyedévenként tizet havonként, továbbá a földszinten és I. emeleten lévő összes, mintegy 425 m² területtel bíró folyosókat ugyancsak negyedévenként egyszer beereszteni és fényezni.

A beeresztés, illetve fényezés előtt a vállalkozó a helyiségeket díjmentesen felsurolni, vagy felmosni tartozik.

A kötendő szerződés 3 évre szól, de kiköti a szerződő üzletvezetőség, hogy azt a lejárat előtt is 3 havi előzetes felmondás mellett bármikor és bármely oknál fogva felmondhatja.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat az aradi üzletvezetőség központi helyiségeinek fényezési munkálataira a 27242/1903. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok 1903. október hó 5-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános (I.) osztály főnökénél nyujtandók be.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott vállalati összegre való tekintet nélkül, szabadon történik.

Aradon, 1903. évi szeptember hó 18-án.

3-1

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560-x 24

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.